

OPERATIVNI PLAN ENERGETSKE EFIKASNOSTI ORGANA DRŽAVNE UPRAVE ZA 2012. GODINU

UVOD

Ovaj planski dokument pripremljen je od strane Sektora za energetsku efikasnost Ministarstva ekonomije Vlade Crne Gore, na osnovu člana 6. Zakona o energetskoj efikasnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 29/2010 od 20.05. 2010. godine), a kojim je propisano da Vlada Crne Gore donosi Godišnji operativni plan za energetsku efikasnost organa državne uprave, kao i da njegovo finansiranje obezbijedi iz budžetskih sredstava.

Sve aktivnosti predviđene predmetnim planom usklađene su sa Akcionim planom za energetsku efikasnost za period 2010-2012 godine, a koji je usvojila Vlada Crne Gore, zaključkom br. 03-10877 od 23. decembra 2010. godine.

NAMJENSKI PROJEKTI ENERGETSKE EFIKASNOSTI

Realizacija Operativnog plana energetske efikasnosti organa državne uprave u 2012. godini (u daljem tekstu: Operativni plan) uglavnom prepostavlja realizaciju dva projekta energetske efikasnosti, i to:

1. **Tekući projekt Svjetske Banke "Energetska efikasnost u Crnoj Gori"** koji se implementira po osnovu zajma koji je Vlada Crne Gore dobila od Međunarodne Banke za rekonstrukciju i razvoj, u iznosu od 6,5 miliona Eura, sa ciljem poboljšanja energetskih karakteristika pojedinih objekata obrazovnih i zdravstvenih ustanova (8 škola, 1 studentski dom i 6 bolnica), kao i povećanja obaviještenosti javnosti o mjerama energetske efikasnosti.

U okviru ovog projekta planirana je rekonstrukcija 5 školskih objekata (OŠ Radomir Mitrović - Berane, Srednja stručna škola - Cetinje, OŠ Boško Strugar - Ulcinj, SŠ Ivan Uskoković - Podgorica i OŠ Luka Simonović - Nikšić) u periodu januar - kraj avgusta 2012. godine, kao i rekonstrukcija 4 zdravstvena objekta (Opšta bolnica - Bijelo Polje, Specijalna bolnica „Vaso Ćuković“ - Risan, Specijalna bolnica „Dr Jovan Bulajić“- Brezovik i Klinički centar Crne Gore - Podgorica) u periodu februar - kraj decembra 2012. godine.

Za rekonstrukciju navedenih obrazovnih i zdravstvenih objekata predviđen je budžet u iznosu od 4.100.00,00 €.

2. **"Program energetske efikasnosti u javnim zgradama", po osnovu tekuće saradnje između Crne Gore i Savezne Republike Njemačke (posredstvom KfW banke)** koja je obezbijedila kredit od 11,5 miliona € i doнацију од 1,5 miliona €, sa ciljem poboljšanja energetskih karakteristika na ukupno oko 30 obrazovnih objekata, kao i sprovođenja programa obuke osoblja, nastavnika, učenika, studenata i drugih korisnika u ciljanim objektima o načinu, značaju i efektima primjene mjera energetske efikasnosti.

Do 2013. godine, u okviru ovog projekta predviđene su sljedeće aktivnosti:

- Početak rada konsultanta Programa (novembar 2011);
- Definisanje i usvajanje užeg izbora (kraće liste) obrazovnih objekata čija će rekonstrukcija biti izvršena u okviru ovog programa (kraj januara 2012. god.);

- Vršenje energetskih pregleda i priprema glavnih projekata za 15 obrazovnih objekata, kao i njihovo usvajanje (kraj februara 2012. god.);
- Na osnovu prethodno usvojene dokumentacije i definisane tenderske procedure, vršenje odabira izvođača radova za tri lota (oko pet obrazovnih objekata u svakom);
- Izvođenje radova na oko 15 odabranih obrazovnih objekata (od avgusta 2012. do februara 2013. godine).

Za rekonstrukciju odabranih obrazovnih objekata predviđen je budžet u iznosu od 6.500.000,00 €.

FOND ZA ENERGETSKU EFIKASNOST

Ministarstvo ekonomije, kao nosilac politike energetske efikasnosti raspolaže određenim sredstvima namijenjenim unapređenju energetske efikasnosti u okviru Fonda za energetsku efikasnost. Udio sredstava državnog budžeta u budžetu Fonda za energetsku efikasnost u 2012. godini biće definisan nakon usvajanja Zakona o budžetu za 2012. godinu.

Namjena sredstava Fonda za energetsku efikasnost, u smislu ovog Operativnog plana, je podrška tekućim projektima energetske efikasnosti na rekonstrukciji obrazovnih i zdravstvenih objekata, kao i realizacija trening i edukativnih programa u oblasti energetskog menadžmenta u javnom sektoru.

REALIZACIJA MJERA ENERGETSKE EFIKASNOSTI U OKVIRU TEKUĆEG I INVESTICIONOG ODRŽAVANJA

Osim navedenih namjenskih projekata za energetsku efikasnost, od kojih je jedan u toku, a drugi je planiran, u okviru tekućeg i investicionog održavanja, u pojedinim objektima u kojima državni organi obavljaju svoje funkcije, planirano je sprovođenje raznih mjera energetske efikasnosti. U vezi sa tim, od strane Sektora za energetsku efikasnost Ministarstva ekonomije, svim Ministarstvima kojima je povjereni korišćenje odnosno upravljanje državnim objektima, relevantnim sa aspekta energetske potrošnje, dostavljeni su posebni formulari pripremljeni po osnovu člana 6 Zakona o energetskoj efikasnosti. Popunjavanje formulara obezbeđuje potrebne uslove za ostvarivanje uvida u planiranje i sprovođenje mjera energetske efikasnosti, dinamiku i način njihovog sprovođenja, kao i definisanje izvora i načina obezbjedivanja potrebnih sredstava.

Iako aktivnosti specificirane od strane pojedinih Ministarstava nijesu koncipirane kao dio projekata energetske efikasnosti, treba obezbjediti osnovne preduslove za njihovu kvalitetniju pripremu, realizaciju i praćenje postignutih efekata, posebno u smislu poboljšanja energetskih karakteristika, odnosno povećanja stepena energetske efikasnosti objekata.

Ukupni budžet za realizaciju mjera energetske efikasnosti u okviru tekućeg i investicionog održavanja biće definisan nakon usvajanja Zakona o budžetu za 2012. godinu.

ZAKLJUČAK

Sredstva namijenjena za implementaciji određenih mjer energetske efikasnosti u javnom sektoru u 2012. godini zahtijevaju ispunjavanje određenih preduslova. To prije svega podrazumijeva obezbjeđenje potrebnih stručnih kapaciteta, posebno u cilju planiranja, pripreme, realizacije, praćenja i promovisanja mjer, kao i postizanja odgovarajućih efekata. Ovi preduslovi su ispunjeni kod namjenskih projektima energetske efikasnosti koji se finansiraju iz navedenih kreditnih linija. Međutim, isti su djelimično ili potpuno izostali kod projekata koji se finansiraju iz tekućeg i investicionog održavanja.

Ipak, treba imati u vidu da je Zakon o energetskoj efikasnosti stupio na snagu u maju ove godine, kao i da ovaj operativni plan predstavlja prvi dokument ove vrste u Crnoj Gori. Stoga, u narednom periodu, posebna pažnja mora biti posvećena jačanju kapaciteta kod svih subjekata javnog sektora, relevantnih sa stanovišta potrošnje energije, prije svega kroz realizaciju namjenskih treninga i edukativnih programa u oblasti energetske efikasnosti, sa posebnim osvrtom na upravljanje energijom (energetski menadžment).

Ovaj operativni plan potrebno je dopuniti aktivnostima pojedinih organa državne uprave, ali tek nakon usvajanja Zakona o budžetu za 2012. godinu